

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Факультет фізичного виховання і спорту

Кафедра теорії та методики фізичної культури і спорту

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Рекреаційний туризм

Освітня програма «Середня освіта (Фізична культура)»

Другий (магістерський) рівень

Спеціальність 014 Середня освіта (Фізична культура)

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри теорії та методики фізичної культури і
спорту

Протокол N 1 від “30” серпня 2020 р.

Івано-Франківськ - 2020

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Рекреаційний туризм
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень освіти
Викладач (-і)	Остап'як Зеновій Миколайович
Контактний телефон викладача	0965782295
Е-mail викладача	
Формат дисципліни	Лекційні, семінарські заняття
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	середа 15.30
2. Анотація до курсу	
<p>Дисципліна призначена для студентів другого курсу (магістр) спеціальності 014 Середня освіта. Фізична культура та покликана сформувати у них цілісну систему знань щодо впливу різних видів рекреаційного туризму на стан здоров'я, ознайомити з теоретичними та методичними основами вивчення туристично-рекреаційних ресурсів та туристично-рекреаційної діяльності, засвоїти основні поняття та категорії курсу;</p> <p>дати характеристику видів туристично-рекреаційних ресурсів;</p> <p>розкрити особливості світового розвитку туризму, охарактеризувати сучасні його види та форми; ознайомитися з існуючими підходами до туристичного районування світу, охарактеризувати туристично-рекреаційні ресурси України;</p> <p>окреслити проблеми та перспективи розвитку світового туристу та визначити роль України у світовому туристичному комплексі.</p> <p>навчити форм організації оздоровчо-рекреаційних занять, сформувати у студентів практичні навички організації оздоровчо-рекреаційних занять, в яких реалізуються різні види оздоровчо-рекреаційної рухової активності; ознайомити їх із особливостями реалізації різних видів оздоровчої, рекреаційної рухової активності в різні вікові періоди життя.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета викладання навчальної дисципліни покликана сформувати у студентів уявлення щодо основних рекреаційних потреб людини, формування знань та умінь щодо аналізу та оцінки стану рекреаційно-курортних ресурсів, розуміння специфіки і видів рекреаційної діяльності, знання з організації і розвитку рекреаційних систем.</p> <p>У результаті вивчення дисципліни студент повинен вміти</p> <ul style="list-style-type: none"> – застосовувати теоретичні засади рекреаційного туризму під час дозвілля для збереження та зміцнення здоров'я. – вміти застосовувати передовий досвід країн з високим рівнем розвитку туризму залучення населення до оздоровчого туризму. – вміти застосовувати методологічні та законодавчі засади формування системи рекреаційного туризму в Україні під час своєї практичної діяльності; – вміти інтерпретувати принципи рекреаційного районування. – пояснювати формування та реалізацію рекреаційних потреб; – пояснювати рекреаційні ресурси природно-заповідного фонду України; – визначати кліматичні рекреаційні ресурси; – розрізняти бальнеологічні ресурси; – аналізувати водні рекреаційні ресурси; – характеризувати біотичні рекреаційні ресурси; – інтерпретувати географію лікування окремих захворювань на курортах України 	

4. Компетентності

- ЗК-2 здатність діяти в нестандартних ситуаціях, адаптуватися до нових ситуацій, нести соціальну і етичну відповідальність за прийняті рішення
- ЗК-3 здатність до саморозвитку, самореалізації, використання творчого потенціалу, постійного підвищення особистого рівня кваліфікації
- ЗК-4 здатність впливати на формування цілей команди, діяти на її соціально-психологічний клімат в потрібному для досягнення мети напрямі
- ЗК-5 здатність оцінювати якість результатів діяльності
- ЗК-7 готовність особистим прикладом позитивно впливати на оточуючих з точки зору дотримання норм і рекомендацій здорового способу життя
- ЗК-10 здатність до комунікації в усній і письмовій формах для розв'язування задач професійної діяльності, в тому числі й іноземною мовою
- ФК-1 володіння високим рівнем знань у сфері фізичного виховання та рекреаційно-оздоровчої діяльності (з новітніми теоріями, інтерпретаціями, методами і технологіями)
- ФК-2 здатність застосовувати в педагогічній діяльності актуальні технології, організаційні форми, методи, прийоми і засоби навчання і виховання з метою підвищення якості освітнього процесу з фізичної культури
- ФК-3 здатність здійснювати навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності з урахуванням новітніх досягнень педагогічної науки і практики фізичного виховання
- ФК-5 здатність налагоджувати зв'язки з особами, залученими до педагогічного, рекреаційно-оздоровчого та організаційно-управлінського процесів, з метою підвищення його ефективності
- ФК-6 здатність вносити корективи в робочу програму, план вивчення навчального курсу, дисципліни (модуля), освітні технології, власну професійну діяльність на підставі аналізу процесів і результатів
- ФК-8 здатність до формування в учнів (студентів) ключових і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків
- ФК-9 здатність здійснювати проектування освітньої, рекреаційно-оздоровчої, науково-дослідницької, організаційно-управлінської та культурно-просвітницької діяльності
- ФК-10 розробляти програми і методичну документацію у сфері фізичної культури з врахуванням соціальних, морфо-функціональних, психологічних особливостей контингенту різного віку і статі, природних і економічних особливостей регіону
- ФК-11 здатність розробляти цільові програми розвитку фізичної культури та туризму на різних рівнях
- ФК-12 здатність представляти інтереси освітньої організації з питань фізичного виховання в державних і громадських органах управління, в ЗМІ; знаходити шляхи взаємодії з потенційними спонсорами
- ФК-13 здатність організувати роботу відповідно до вимог безпеки життєдіяльності й охорони праці
- ФК-17 здатність направляти всі види своєї професійної діяльності на пропаганду здорового способу життя різних груп населення, на формування фізичної культури особистості, як комплексної, цілеспрямованої системи на основі міждисциплінарного підходу
- ФК-18 здатність розробляти, реалізовувати і контролювати соціально значущі програми по залученню різних груп населення до активних занять фізичною культурою і пропаганди здорового способу, використовуючи новітні технології

5. Результати навчання

- ПРН-1 знає та розуміє закони та методи міжособистісних комунікацій, норми толерантності, ділових комунікацій у професійній сфері, ефективної праці в колективі, адаптивності
- ПРН-2 знає базові основи психології, педагогіки та розуміє загальні закономірності розвитку особистості, прояви особистісних якостей, вікові особливості учнів старшої школи, студентів та інших груп населення
- ПРН-11 вміє розробляти індивідуальні оздоровчо-рекреаційні програми для різного контингенту осіб та аналізувати їх ефективність, вносити в них відповідні корективи

ПРН-12 вміє надавати консультації з практичних питань організації здорового способу життя, розвитку фізичних якостей, вивчення та вдосконалення життєво важливих рухових навичок та навичок самоконтролю, загартування

ПРН-13 вміє організовувати й оцінювати управлінський процес з використанням інноваційних технологій менеджменту, які відповідають загальним і специфічним закономірностям розвитку професійної сфери

ПРН-14 вміє забезпечувати охорону життя і здоров'я учнівської та студентської молоді у навчально-виховному процесі та позашкільній діяльності

ПРН-17 вміє використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології і засоби масової інформації для вирішення культурно-просвітницьких завдань у фізичній культурі;

6. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекційні заняття	14
семинарські заняття / практичні / лабораторні	20
самостійна робота	56

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
3	014 Середня освіта (Фізична культура)	2	В

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Вступ до курсу «Рекреаційний туризм» Загальне уявлення про рекреацію.		1,2,3,4, 15	Знати: визначення поняття «Рекреація та рекреалогія» Становлення рекреалогії як самостійної дисципліни. Основні концепції рекреалогії: гуманоцентрована, економоцентрована та антропологічна. Основні напрямки розвитку рекреалогії. Зв'язок рекреалогії з іншими науками. Специфіка зв'язків рекреалогії з антропоекологією, валеологією та демографією. Основні завдання та специфіка рекреаційних досліджень. Актуальні питання рекреаційних досліджень в Україні.. Визначення рекреаційної ємкості територій.. Основні підходи до рекреаційних досліджень: генетичний, описовий, детермінований, діалектичний, інтегральний, казуальний, композиційний, раціоналістичний, системний, конструктивний, суб'єктивний, холістичний, екологічний,	10 балів	Згідно розкладу

	Лекції Практичні заняття Самостійна робота		емпіричний. Соціально-економічна сутність та основні функції рекреації: Медико-біологічна. Соціокультурна. Економічна функція. Загальні тенденції розвитку рекреації. Відпочинок та рекреація: спільне та особливе Види діяльності людини під час відпочинку. 1 2 6		
Тема 2. Рекреаційний потенціал та рекреаційні ресурси	Лекції Практичні заняття Самостійна робота	1,2,3, 7,10,15	Знати: поняття рекреаційний потенціал. Рекреаційний потенціал як умова розвитку рекреації. Основні властивості рекреаційного потенціалу. Природно-рекреаційний потенціал як передумова розвитку туризму. Оцінки рекреаційного потенціалу: рельєф, клімат, вода, мінеральні води, флора та фауна, природні ресурси, культурно-історичні ресурси. Рекреаційні ресурси: загальні характеристики та основні класифікації Уявлення про якість рекреаційних ресурсів. Поняття «природні умови». Природні рекреаційні ресурси. Соціально- історичні рекреаційні ресурси. Рекреаційна ємкість та рекреаційний потенціал. Специфіка туристських ресурсів 2 2 7	10 балів	Згідно розкладу
Тема 3. Загальні уявлення про рекреаційну діяльність		1,3,6,14,15	Знати: рекреаційні потреби – основа рекреаційної діяльності Генеza рекреаційних потреб. Елементарна соціальна стратифікація рекреаційних потреб. Фактори формування рекреаційних потреб. Аналіз рекреаційних потреб.	11 балів	Згідно розкладу

	Лекції Практичні заняття Самостійна робота		<p>Основні класифікації рекреаційної діяльності</p> <p>Класифікаційні підходи до рекреаційної діяльності: за головним мотивом рекреації; за характером використання рекреаційних ресурсів; за правовим статусом; за тривалістю; за територіальною ознакою; за сезонністю; за характером організації; за віковою структурою; за кількістю учасників; за рухливістю; за суб'єктністю; за використанням транспортних засобів.</p> <p>Структура рекреаційної діяльності. Фактори формування структури рекреаційної діяльності (бюджет вільного часу, матеріальні можливості, інтереси рекреантів).</p> <p>Уявлення про елементарні рекреаційні заняття (ЕРЗ).</p> <p>Основи типізації рекреаційної діяльності. Класи ЕРЗ: цільові, додаткові, суміжні. Властивості ЕРЗ: альтернативність, взаємозалежність, рекреаційний режим, несумісність.</p> <p>Атрактивність ЕРЗ.</p> <p>Поняття «цикл рекреаційних занять», «кластери» та їх основні характеристики</p> <p>2 2 8</p>		
Тема 4. Концепції рекреаційних систем		1,2,3,5,15	<p>Знати: що таке «рекреаційна система». Основні підсистеми рекреаційної системи. Основні види взаємодії підсистем рекреаційної системи: культурна, міжособистісна, соціальна, соціально-політична, економічна. Властивості рекреаційних систем: цілісність, динамічність, надійність, ефективність, ієрархічність.</p> <p>Оцінки ефективності рекреаційних систем. Концепція</p>	11 балів	Згідно розкладу

	Лекції Практичні заняття Самостійна робота		<p>рекреаційних систем В.Преображенського Територіальний характер рекреаційних систем (ТРС). Уявлення про ТРС. Погляди на розуміння ТРС. Особливості вивчення ТРС. Головне завдання, основні функції ТРС: економічна, бюджетна, соціальна. Основні фактори територіальної організації рекреаційного господарства. Характеристика підсистем ТРС. Рекреанти як основний компонент рекреаційної системи. Основні класифікації рекреантів. Спільні риси рекреантів. Природні і культурні комплекси. Основні властивості природних і культурних комплексів в рекреаційній системі. Форми інкорпорації природних і культурних комплексів до системи туристично- рекреаційного обслуговування. Технічні комплекси. Обслуговуючий персонал. Органи управління.</p> <p>1 2 8</p>		
Тема 5. Курортна справа як потужна індустрія здоров'я		1,5,13,14, 15	Знати: що таке курорт і курортна місцевість. Підходи до типології курортів: за потужністю, лікувальними факторами, відомчим підпорядкуванням, значенням, тривалістю експлуатації, медичним профілем, функціональним використанням, віковим складом, місцезнаходженням тощо. Історія формування курортного господарства України. Рекреаційно-курортні установи. Медична кліматологія і кліматотерапія. Географія лікування окремих хвороб на курортах України Інші	10 балів	Згідно розкладу

	Лекції Практичні заняття Самостійна робота		санаторно-оздоровчі заклади України (будинки відпочинку з лікуванням, водолікарні, бази відпочинку, дитячі оздоровчі табори і т.п.). 1 2 8		
Тема 6. Рекреаційне районування України. Характеристика окремих рекреаційних районів України	Лекції Практичні заняття Самостійна робота	1,2,3,5, 10,15	Знати: мету рекреаційного районування. Таксономічні одиниці рекреаційного районування. Принципи рекреаційного районування. Районоутворюючі ознаки. Основні схеми рекреаційного районування України. Характеристика рекреаційних районів України: Кримський, Карпатський, Столичний, Причорноморський, Донецький, Придніпровський, Північно-Східний, Північно-Західний та Центральний. 1 2 8	11 балів	Згідно розкладу
Тема 7. Санаторно-курортне господарство світу.	Лекції Практичні заняття Самостійна робота	1,5,11-15	Знати: особливості організації курортного господарства в різних країнах. Найрозвиненіші курортні системи. Бальнеологічні курорти Європи. Медико-біологічні характеристики основних курортів Чорного і Середземного морів. Курорти Азії, Америки і Австралії 2 2 8	10 балів	Згідно розкладу
Тема 8 Проблеми й перспективи розвитку		1-5,8,9,15	Знати: основні орієнтири розвитку рекреаційної сфери України на сучасному етапі Початок сталого розвитку	12 балів	Згідно розкладу

рекреаційної сфери та туризму в Україні. Еко і «зелений» туризм. Види, перспективи розвитку в Україні.	Лекції Практичні заняття Самостійна робота		рекреаційної сфери в Україні. Формування ринкових механізмів функціонування рекреаційних комплексів. Проблеми координації рекреаційної сфери. Перспективи розвитку рекреаційної галузі в Україні. Еко і «зелений» туризм. Види. Перспективи розвитку на Україні. Нормативно-правове регулювання рекреаційної діяльності Закон України «Про туризм» 1995 року та сфера рекреації. Особливості державної програми розвитку туризму. Зміни до закону України «Про туризм» 2004 року та рекреаційна галузь. Проблеми підготовки кадрів для рекреаційної сфери Виникнення туристичної освіти в Україні. Основні центри туристської освіти. Завдання щодо підготовки кадрів для сфери рекреації.	2 2 7	
Контрольна робота	Практичні заняття Самостійна робота		2		

7. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Система оцінювання знань студентів з кожної навчальної дисципліни включає поточний, модульний та семестровий контроль знань. Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних, практичних, індивідуальних занять і має на меті перевірку знань студентів з окремих тем навчальної дисципліни та рівня їх підготовленості до виконання конкретної роботи. Оцінки у національній шкалі («відмінно» — 5, «добре» — 4, «задовільно» — 3, «незадовільно» — 2), отримані студентами, виставляються в академічних журналах..
Практичні заняття	Відповідь студента на практичному занятті оцінюється за 4-бальною системою: 5 балів – Студент вільно володіє навчальним матеріалом; висловлює свої думки; творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить

	<p>додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань; комунікативні уміння та навички сформовані на високому рівні; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання і оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань.</p> <p><i>4 бали</i> – Студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні граматичні помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдань.</p> <p><i>3 бали</i> – Студент володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно; на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків; знайомий з основними поняттями навчального матеріалу; комунікативні уміння та навички сформовані частково; під час відповіді допускаються суттєві граматичні помилки; має елементарні нестійкі навички виконання завдань; планує та виконує частину завдань за допомогою викладача.</p> <p><i>2 бали</i> – У студента не сформовані комунікативні уміння та навички; студент допускає велику кількість граматичних помилок, що ускладнює розуміння; студент не володіє навчальним матеріалом; виконує лише елементарні завдання, потребує постійної допомоги викладача.</p> <p>Максимальна кількість балів, які студент може набрати – 100.</p>
<p>Контрольна робота</p>	<p>Оцінювання контрольної роботи. Під час перевірки контрольної роботи викладач особливу увагу буде звертати на те, як студент розуміє зміст навчальної дисципліни „Рекреаційний туризм”, його здатність пов'язати категорії і теорії навчальної дисципліни з реаліями конкретного стану туризму в Україні, а також вміння систематизувати матеріал та чітко викладати власні думки. Серед зазначених критеріїв оцінювання найбільш важливим є здатність до практичного застосування знань в конкретних ситуаціях.</p> <p>Перевіряючи контрольні роботи, викладач звертатиме увагу на такі параметри:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ґрунтовність відповіді за поставленим запитанням, яка свідчить про рівень опанування теоретичним матеріалом; • розуміння категорій навчальної дисципліни, що позначається у власному викладенні матеріалу, а не в переписуванні підручника, а також у доречно дібраних прикладах з діяльності туристично-оздоровчих закладів; • уміння коментувати наведені ілюстрації або реальні документи; • оформлення роботи (структура, заголовки, посилання, тощо)
<p>8. Політика курсу</p>	
<ul style="list-style-type: none"> – Студент повинен вчасно приходити на заняття. Викладач може не допустити студента до заняття, якщо він/вона спізнився без поважної причини. – Студент повинен добросовісно готуватися до усіх видів поточного, модульного та підсумкового контролю; – Студент має брати активну участь на практичних заняттях; – Студент повинен бути толерантним у спілкуванні з викладачем та іншими студентами, зокрема під час обговорення дискусійних питань на заняттях; – Студент повинен відпрацювати будь-яке пропущене заняття чи вид контролю; – Заборонено користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування та виконання письмових завдань. – У випадку порушення норм академічної доброчесності під час виконання завдань поточного, модульного чи підсумкового контролю, студент отримує «0» балів. 	

- Якщо студент має претензії до викладача через оцінювання, якість надання послуг тощо, спершу треба повідомити про це самого викладача; якщо проблему не вдалося вирішити, студент має право звернутися до завідувача кафедри чи керівництва факультету;
- Студент повинен неухильно дотримуватися правил внутрішнього розпорядку навчального закладу; інших видів політики, передбаченої нормативними документами, що регулюють навчальний процес у ЗВО.

9. Рекомендована література

Базова

1. Фоменко Н. В. Рекреаційні ресурси та курортологія. Навчальний посібник. Центр навчальної.: літератури, К 2007. 312 с.
2. Мазур Ф. Ф. Соціально-економічні умови розвитку рекреаційної індустрії: Навчальний посібник. К: Центр навчальної літератури. 2005. 96 с.
3. Стафійчук В.І.Рекреалогія:Навч.посібник: К.:Альтпрес,2006. 264 с.
4. Жданова О.М., Тучак А.М., Поляковський В.І., Котова І.В.: Організація та методика оздоровчої фізичної культури і рекреаційного туризму: Навч. посібн. Луцьк Вежа, 2000. 234 с.

Допоміжна

5. Менеджмент туристичної індустрії: Навчальний посібник; за ред. проф. І.М. Школи Чернівці: ЧТЕІ КНТЕУ. 2003. С. 31-69.
6. Гудзь П.В. Економічні проблеми розвитку курортно-рекреаційних територій. Донецьк: ТОВ «Юго-Восток, ЛТД», 2001. 269 с.
7. Бейдик О.О. Рекреаційно-туристичні ресурси України: Методологія та методи аналізу, термінологія районування. К.: ВПЦ «Київський університет», 2001. 395с.
8. Філіпський А. Місце зустрічі – скелі Довбуша // Карпати, туризм, відпочинок. № (6), 2005. С. 8-11.
9. Туристично-краєзнавчі дослідження. Випуск 4. К.: Державне підприємство «Національна туристична організація», 2002. 456 с.
10. Бейдик О. О. Словник – довідник з географії туризму, рекреалогії та рекреаційної географії. К.: Палітра, 1997. 130 с.

Інформаційні ресурси

11. <http://www.medtour.info/aboutresorts/classification/kumiss/> – інформація про кумисолікування і кумисолікувальні курорти.
12. <http://www.medtour.info/aboutresorts/kurort/> – велика кількість інформації про різноманітні курорти, їхня класифікація, курорти світу.
13. <http://webdesign.perm.ru/006/01/Balneol.html> – бальнеологічні курорти світу (текстовий варіант). Розглядається за регіонами і країнами світу.
14. <http://rmat-english.narod.ru/slovar/slovar.htm> – Туристський термінологічний словник (Зорін І.В., Квартальнов В.А.).
15. <https://d-learn.pnu.edu.ua> Рекреаційний туризм (дистан.)

Викладач: _____ З.М.Остапак